

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/38/2022
Identifikačné číslo spisu:	1121203845
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1121203845.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci navrhovateľa Medzinárodná investičná banka, so sídlom v Budapešti, H-1138, Váci ut. č. 188, Maďarská republika, zastúpeného spoločnosťou CREDIS Law, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, proti odporkyni Ing. L. Q., narodenej XX. P. XXXX, bytom v B., J., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom v Šali, P. Pazmáňa č. 2367/17A, IČO: 36 866 296, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoKR/1/2022-455 z 10. februára 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Odporkyni priznáva proti navrhovateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 5Cbi/5/2021-160 zo 7. júla 2021 o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý predchádzal konaniu vo veci samej, rozhodol tak, že odporkyni uložil povinnosť v lehote 10 dní odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia písomne oznámiť správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody č. 11, IČO: 36 281 212, v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8R/2/2014, aby peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží pohľadávke odporkyne zapísanej v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 112, uhradil na účet navrhovateľa vedený v banke Raiffeisen Bank International AG, Viedeň, Rakúsko. Zároveň navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania voči odporkyni v rozsahu 100%.

2 Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že pri rozhodnutí vychádzal z návrhu, pričom sa oboznámil i s listinnými dôkazmi k návrhu pripojenými a dospel k záveru, že navrhovateľom tvrdené skutočnosti odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení. Návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že strany sporu uzavreli dňa 2. augusta 2010 medziveriteľskú zmluvu (ďalej aj „zmluva“), účelom ktorej bolo, aby všetky dovtedajšie (a taktiež prípadné budúce) pohľadávky odporkyne, ktoré mala alebo v budúcnosti mala mať voči spoločnosti DIXIA SOLLARIS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody č. 11, IČO: 36 281 212, boli hmotnoprávne podriadené pohľadávke navrhovateľa na splatenie úveru poskytnutého spoločnosti DIXIA SOLLARIS s.r.o. za účelom výstavby polyfunkčného objektu URBANIC na Cintorínskej ulici v Bratislave, na základe zmluvy o úvere z 2. augusta 2010. Po vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti DIXIA SOLLARIS s.r.o. si odporkyňa napriek existujúcej medziveriteľskej zmluve osobitnou prihláškou prihlásila do konkurzu pohľadávku v celkovej výške 1.846.601,93 €, ktorá bola zapísaná v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 112. Začatie konkurzného konania podľa medziveriteľskej zmluvy malo byť dôvodom pre vznik nových povinností a záväzkov odporkyne voči navrhovateľovi, vrátane záväzku odporkyne, že nesmela vyzvať spoločnosť DIXIA SOLLARIS s.r.o. na úhradu dlhu, ďalej nesmela prijať úhradu akejkoľvek časti dlhu, tiež nesmela vykonať akýkoľvek krok, ktorý mohol nepriaznivo ovplyvniť podriadenosť jej pohľadávky voči úveru poskytnutého navrhovateľom, ďalej bola povinná vynaložiť všetko možné úsilie, aby bol konkurzný správca usmernený, že má vyplatiť všetky platby z podriadeného dlhu priamo navrhovateľovi na splnenie nadradeného dlhu. Z listinných príloh pripojených k návrhu mal súd prvej inštancie za preukázanú existenciu medziveriteľskej zmluvy uzavretej stranami sporu dňa 2. augusta 2010. Predmetom zmluvy bol okrem iného i záväzok odporkyne nepriať úhradu podriadeného dlhu (bod 2.2. písm. a/ zmluvy) a vynaložiť všetko možné úsilie na zabezpečenie toho, aby bol konkurzný správca usmernený tak, že vyplatí všetky platby z podriadeného dlhu priamo navrhovateľovi na splnenie nadradeného dlhu (bod 5.2 písm. c/ zmluvy). Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že odporkyňa predmetné záväzky vyplývajúce zo zmluvy v konkurznom konaní dobrovoľne nespĺnila, pričom dodatočné dobrovoľné plnenie nebolo možné očakávať, keďže ani po výzve navrhovateľa, odporkyňa správcu konkurznej podstaty neusmernila na konanie v súlade s vyššie uvedeným. S prihladením na navrhované znenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ domáhal splnenia povinnosti vyplývajúcej odporkyni zo vzájomnej dohody, súd prvej inštancie uzavrel, že navrhovateľ preukázal existenciu a porušenie práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Taktiež osvedčil naplnenie reálnej hrozby vzniku materiálnej škody na strane navrhovateľa, spočívajúcej v neuspokojení pohľadávky navrhovateľa (vzniknutej titulom poskytnutého úveru), a to minimálne v rozsahu výťažku pripadajúceho na podriadený dlh odporkyne, ktorá pohľadávka by inak bola uspokojená. Súd prvej inštancie dodal, že navrhované neodkladné opatrenie vyhodnotil ako súladné so zásadou proporcionality, pretože odporkyňa ako povinnú osobu neobmedzuje neprimeraným spôsobom. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal voči odporkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3 Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 4CoKR/1/2022-455 z 10. februára 2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Samostatnými výrokmi odporkyni priznal voči navrhovateľovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania i odvolacieho konania v celom rozsahu.

4 Podľa názoru odvolacieho súdu, rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia bolo neprípustné a obchádzajúce platnú zákonnú úpravu s tým, že v jeho dôsledku došlo k neakceptovateľnému zásahu do konkurzného konania. Pretože z neodkladného opatrenia nevyplývalo, že by boli splnené zákonné podmienky na jeho nariadenie podľa § 325 ods. 1, § 326 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a zároveň neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP), odvolací súd rozhodnutie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a úspešnej odporkyni priznal náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Dôvodil tým, že v predmetnej veci sa jedná o neodkladné opatrenie vydané iným ako konkurzným súdom, zatiaľ čo v jeho dôsledku sa bezprostredne zasahuje do konkurzného konania. Možnosť takýchto zásahov zo strany iných ako konkurzných súdov bola už rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vylúčená. V danej súvislosti poukázal na stanovisko obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obpj 7/2002 zo 16. decembra 2002, z ktorého vyplýva, že „Konkurzné konanie tak, ako každé iné súdne konanie, je autonómne v tom, že postupovať v ňom, robiť úkony a iným spôsobom ovplyvňovať jeho priebeh, môže len súd, na

ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. Do súdneho konania nemôže zasahovať žiaden iný súd (s výnimkou súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku), ale ani ten istý súd v rámci iného konania. Usmerňovať činnosť správcu podstaty môže len súd v rámci konkrétneho konkurzného konania. Predbežným opatrením (ani iným rozhodnutím) vydaným v inom súdnom konaní preto nemožno správcovi zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty, ani ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v konkurznom konaní. Takýto postup by mohol viesť k situácii, že by správcovi boli dané vzájomne si odporujúce pokyny. Predbežným opatrením vydaným v inom konaní, preto nemožno správcovi zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty. Takéto predbežné opatrenie by bolo neprípustným zásahom do iného konania“. V posudzovanej právnej veci mal odvolací súd za to, že uloženie povinnosti odporkyni, aby písomne oznámila správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., aby peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží pohľadávke odporkyne, správca uhradil na účet navrhovateľa, predstavuje nedovolený zásah do konkurzného konania, čo s poukazom na ustálenú judikáтуру nie je prípustné. Nie je možné, aby súd rozhodnutím v inom konaní uložil správcovi, ako má postupovať. K odvolacej námietke spočívajúcej v tvrdení, že súd prvej inštancie konal v rozpore s § 161 CSP, keď založil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie o neodkladnom opatrení odvolací súd poznamenal, že v danej veci nebolo zahájené žiadne rozhodcovské konanie, preto bol všeobecný súd oprávnený rozhodovať o neodkladnom opatrení. Zároveň dodal, že pre inštitút neodkladného opatrenia podľa Civilného sporového poriadku platí, že ho súd nariadi iba vtedy, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Z ustanovenia § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že inštitút zabezpečovacieho opatrenia je možné využiť vtedy, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Vzhľadom na to, že počas konkurzného konania exekučné konanie nemôže začať, začatím konkurzného konania sa exekučné konanie prerušuje a vyhlásením konkurzu sa exekučné konanie zastavuje, preto obava z ohrozenia exekúcie počas konkurzného konania neprichádza do úvahy. V dôsledku uvedeného sa pri nariaďovaní neodkladných opatrení podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii neuplatní zásada subsidiarity neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu. Odvolací súd zdôraznil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia však musel obsahovať všeobecné a osobitné náležitosti, čo v posudzovanej veci nebolo splnené. Uviedol, že na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo postačujúce konštatovať, že navrhovateľ preukázal existenciu a porušenie práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Navrhovateľ neuviedol, z akého dôvodu nebude možné po skončení konkurzného konania vymôcť finančné prostriedky poskytnuté správcom odporkyni priamo od odporkyne. Odvolaciemu súdu neboli zrejmé majetkové pomery odporkyne, nemal teda osvedčené, že po skončení konkurzného konania by pohľadávka navrhovateľa mohla byť nevymožiteľná. Súdu prvej inštancie vytkol nepreskúmanie daných skutočností. Na vyslovenom závere odvolacieho súdu nič nezmenilo ani podanie navrhovateľa označené ako „Doplnenie informácie o výsledku trestného konania“ z 31. januára 2022, keďže podľa jeho názoru posúdenie platnosti medziveriteľskej zmluvy nebolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia podstatné.

5 Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v zmysle ust. § 449 ods. 1 CSP v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť uznesenia odvolacieho súdu v zmysle ust. § 444 ods. 1 a 2 CSP, s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, kam radí hrozbu škody, ktorá môže dovolateľovi vzniknúť, ak neodkladné opatrenie nariadené nebude. Uplatnil si i nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%. Prípustnosť aj dôvodnosť dovolania odôvodnil s poukazom na ust. § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň namietol i dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, kde prípustnosť dovolania vyvodil z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Čo sa týka dovolacej námietky podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolateľ sa domnieval, že z obsahu neodkladného opatrenia je zrejmé, že ide o rozhodnutie vo veci samej, ktoré nepredpokladá žiadne ďalšie konanie vo veci, v dôsledku čoho je rozhodnutie preskúmateľné dovolacím súdom. Ak

odvolací súd vo svojej argumentácii poukázal na stanovisko obchodnoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obpj 7/2002 zo 16. decembra 2002, v súlade s ktorým vyslovil, že uloženie povinnosti odporkyni, aby písomne oznámila správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., že peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku prináležiacu pohľadávke odporkyne, má správca uhradiť na účet navrhovateľa, predstavovalo nedovolený zásah do konkurzného konania, ktorý je s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neprípustný. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol nesprávnu aplikáciu príslušnej judikatúry na daný skutkový stav veci. Ozrejmil, že sa nedomáhal určenia povinnosti voči správcovi konkurznej podstaty, domáhal sa len plnenia zo strany odporkyne vyplývajúceho z medziveriteľskej zmluvy. Preto určenie povinnosti odporkyni, aby si splnila povinnosť vyplývajúcu zo zmluvného vzťahu s navrhovateľom, dovolateľ nepovažuje za zásah do konkurzného konania. Následkom povinnosti uloženej odporkyni je len určenie platobného miesta, na ktoré má správca konkurznej podstaty podľa pokynu odporkyne vyplatiť určitú peňažnú čiastku. Je výlučne na konkurznom veriteľovi, aby si určil platobné miesto a pokiaľ určenie takého pokynu vyplýva z osobitného zmluvného vzťahu, jeho uplatnenie nie je žiadnym zásahom do konkurzného konania. Dovolateľ v ďalšom odvolacom súdu vytkol nedostatočnú argumentáciu, resp. neuvedenie žiadnej argumentácie odôvodňujúcej extenzívny výklad citovanej judikatúry i na také vzťahy, ktoré sa konkurzného konania dotýkajú len okrajovo, a to do miery dispozície s určovaním platobného miesta. Konaním odvolacieho súdu preto malo byť porušené právo dovolateľa na riadne a spravodlivé vedenie procesu v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vo vzťahu k dovolacej námietke podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s ust. § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolateľ za právnu otázku, ktorá nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, označil otázku, či určenie platobného miesta, prípadne inej povinnosti uloženej konkurznému veriteľovi, vyplývajúcej z iného právneho vzťahu, je zásahom do konkurzného konania. Zodpovedať sformulovanú právnu otázku je podľa jeho názoru dôvodné, vymedzia sa tým hranice vzťahov, ktoré je možné považovať za vzťahy súvisiace s konkurzným konaním, do ktorých nemôže zasahovať iný všeobecný súd.

6 Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol ako procesne neprípustné, alebo aby ho ako nedôvodné zamietol. Odmietnuť ho žiadala z dôvodu, že nesmeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, ani rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, pokiaľ dovolateľ prípustnosť vyvodil z ust. § 420 písm. f/ CSP a súčasne právna otázka, ktorá by mala byť dovolacím súdom vyriešená, nebola vymedzená dostatočne relevantne a určito (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Odporkyňa mala za to, že dovolateľ mienil nariadením neodkladného opatrenia dosiahnuť stav trvalý a konečný, a to bez dokazovania, čo je ale v príkrom rozpore s účelom a cieľom neodkladných opatrení podľa ust. § 326 ods. 1 CSP. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nekonzumuje vec samu, a preto nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a rovnako nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Dovolanie v zmysle ust. § 420 CSP proti nemu teda nie je prípustné. V otázke prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP odporkyňa poznamenala, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Z dôvodu nevymedzenia právnej otázky dovolateľom, odvolací súd nemôže pristúpiť k preskúmvaniu hmotnoprávných a procesnoprávných otázok, ktoré skúmal súd prvej inštancie a odvolací súd. Podľa názoru odporkyne, dovolanie je tiež nedôvodné. V danej súvislosti poukázala na neplatnosť bodov medziveriteľskej zmluvy týkajúcich sa postúpenia pohľadávky, pre ktorú nedošlo k účinnému postúpeniu pohľadávky odporkyne na navrhovateľa. Ak nikdy nenastal prípad postúpenia pohľadávky v zmysle bodu 5.2 (a) zmluvy, nemohla existovať ani povinnosť odporkyne podľa bodu 5.2 (c) (ii) zmluvy oznámiť konkurznému správcovi účet navrhovateľa, za účelom plnenia z rozvrhu výťažku. Neexistentná pohľadávka navrhovateľa preto nemohla byť zabezpečená neodkladným opatrením.

7 Navrhovateľ podal vyjadrenie k vyjadreniu odporkyne k dovolaniu a z jeho obsahu vyplýva, že podstatou iniciovaného dovolacieho konania je zodpovedanie právnej otázky, či určenie platobného miesta, prípadne inej povinnosti uloženej konkurznému veriteľovi, vyplývajúcej z iného právneho vzťahu, je zásahom do konkurzného konania alebo nie. Navrhovateľ mal za to, že ak vznikne osobe, ktorá je v konkurznom konaní v postavení konkurzného veriteľa, povinnosť vyplývajúca z osobitného právneho

vzťahu, ktorý má založený s ďalšou osobou, uvedená povinnosť nemá žiadny vplyv na konkurzné konanie. V danom prípade nebolo totiž dotknuté právo konkurzného veriteľa na poskytnutie plnenia ako takého, dovolateľ sa domáhal vymoženia zmluvného záväzku od odporkyne vyplývajúceho so zmluvného vzťahu s navrhovateľom na základe uzavretej medziveriteľskej zmluvy. Podľa navrhovateľa je dovolanie prípustné, keďže z obsahu uznesenia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by súd dovolateľa, prípadne odporkyňu odkázal na podanie osobitnej žaloby vo veci samej. Je preto zrejmé, že neodkladné opatrenie má povahu rozhodnutia vo veci samej.

8 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§443 CSP) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je prípustné.

9 Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10 Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa ust. § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11 Podľa ust. § 123 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

12 Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenie právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

13 Podľa ust. § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

14 Podľa ust. § 357 písm. d/ CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

15 Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16 Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17 Podľa ust. § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

18 Podľa ust. § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

19 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom odvolacieho súdu

o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho opodstatnenosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky bral na zreteľ, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

20 Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa ust. § 420 CSP (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018 uverejnené tiež v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 76/2018). K tomu záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017, uverejneného, tiež v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018, dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

21 Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má teda povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok ust. § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa ust. § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie NS SR č. k. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019).

22 O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec (meritórne) prejednal.

23 V predmetnej veci sa nejedná ani o jeden z vyššie uvedených prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. O návrhu navrhovateľa, predmetom ktorého bolo nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 5Cbi/5/2021-160 zo 7. júla 2021 tak, že odporkyni uložil povinnosť v lehote 10 dní odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia písomne oznámiť správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody č. 11, IČO: 36 281 212, v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8R/2/2014, aby peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží pohľadávke odporkyne zapísanej v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 112, uhradil na účet navrhovateľa vedený v banke Raiffeisen Bank International AG, Viedeň, Rakúsko. Následne na odvolanie odporkyne Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 4CoKR/1/2022-455 z 10. februára 2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V čase rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní odporkyne proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia neprebiehala na súde prvej inštancie konanie vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol navrhovateľom podaný pred začatím konania vo veci samej, pričom rozhodnutím súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia nebola navrhovateľovi

uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej. Uvedené však samé osobe nesvedčí o tom, že sa jedná o konanie o neodkladnom opatrení, ktoré by konzumovalo vec samú, nakoľko konajúce súdy majú možnosť, nie však povinnosť, uložiť v rámci konania o neodkladnom opatrení i povinnosť podať žalobu vo veci samej, pričom navrhovateľovi súd prvej inštancie v rámci nariadeného neodkladného opatrenia uvedenú povinnosť neuložil. Dovolací súd skúmal povahu navrhovateľom uplatneného nároku na poskytnutie bezodkladnej úpravy pomerov a dospel k záveru, že vyhovením jeho návrhu by docielil ochranu ohrozeného nároku vyplývajúceho zo zmluvného vzťahu s odporkyňou, ktorý ale nezodpovedá účelu vyplývajúceho z návrhu, ktorý sa má predmetným konaním docieľiť. Z obsahu spisu vyplýva, že účelom daného konania, naplnenie ktorého sleduje navrhovateľ predmetným návrhom, je splatenie úveru poskytnutého navrhovateľom spoločnosti DIXIA SOLLARIS s.r.o. za účelom výstavby polyfunkčného objektu URBANIC na Cintorínskej ulici v Bratislave, na základe zmluvy o úvere z 2. augusta 2010. Spoločnosť DIXIA SOLLARIS s.r.o. sa dostala do konkurzu, pričom odporkyňa na základe medziveriteľskej zmluvy z 2. augusta 2010, uzatvorenej okrem iného s navrhovateľom, bola tiež povinná písomne oznámiť správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., so sídlom v Bratislave, aby peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží pohľadávke odporkyne zapísanej v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 112, uhradil na účet navrhovateľa vedený v banke Raiffeisen Bank International AG, Viedeň, Rakúsko. Podľa názoru dovolacieho súdu, v danom prípade navrhované neodkladné opatrenie nekonzumuje vec samú, nakoľko aj keby mu bolo vyhovené, teda odporkyni uložená povinnosť vyplývajúca zo zmluvného vzťahu uzatvoreného s dovolateľom, navrhovateľ by nenaplnil ním sledovaný cieľ, splatenie ním poskytnutého úveru, pretože aj keby odporkyňa neodkladným opatrením uloženú povinnosť aj splnila, tak ako to uvádza aj samotný navrhovateľ, takýmto rozhodnutím by nebola uložená žiadna povinnosť samotnému správcovi konkurznej podstaty a teda samotné splnenie oznamovacej povinnosti odporkyňou, by vzhľadom na prebiehajúce konkurzné konanie, nemohlo mať za následok naplnenie navrhovateľom sledovaného cieľa splatenie úveru a s úverom súvisiacich pohľadávok voči úpadcovi. Navrhovaným neodkladným opatrením teda nemožno trvalo upraviť pomery medzi účastníkmi konania tak, aby došlo k uspokojeniu pohľadávky navrhovateľa z úveru poskytnutého úpadcovi DIXIA SOLLARIS s.r.o. za účelom výstavby polyfunkčného objektu. Posúdenie, či sa jedná o neodkladné opatrenie vo veci samej nemožno dedukovať z toho, či navrhovateľ mieni alebo nemieni podať žalobu vo veci samej, ale iba zo samotného charakteru neodkladného opatrenia, teda, či toto konzumuje i vec samú. Dovolací súd preto konštatuje, že nariadenie neodkladného opatrenia v znení, v akom je navrhované, teda uloženie povinnosti odporkyni oznámiť správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8R/2/2014, komu má uhradiť peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží pohľadávke odporkyne zapísanej v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 112, nesplní účel predmetného konania, a to splatenie poskytnutého úveru. Nariadené neodkladné opatrenie vo veci by tak nebolo spôsobilé konzumovať vec samú.

24 Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré navrhovateľ napadol dovolaním, nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a rovnako nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (súd by vec musel skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal).

25 Dovolací súd v danej súvislosti tiež uvádza, že nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia by teda neprichádzalo do úvahy i s poukazom na odsek 25 a 26 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd správne uzavrel, že predmetom odvolania je neodkladné opatrenie vydané iným ako konkurzným súdom, ktorým sa bezprostredne zasahuje do konkurzného konania. Poukázal najmä na stanovisko obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obpj 7/2002 zo 16. decembra 2002, z ktorého s určitosťou vyplýva nemožnosť takých zásahov zo strany iného ako konkurzného súdu. Vo vzťahu k dovolacej námietke, že navrhovateľ sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nedomáhal určenia povinnosti voči správcovi konkurznej podstaty, ale domáhal sa len plnenia zo strany odporkyne, vyplývajúceho z medziveriteľskej zmluvy, Najvyšší súd Slovenskej republiky na podporu správnosti vysloveného záveru odvolacieho súdu dodáva, že uloženie povinnosti odporkyni, aby písomne oznámila správcovi konkurznej podstaty úpadcu DIXIA SOLLARIS s.r.o., aby peňažnú čiastku určenú na základe čiastočného alebo konečného rozvrhu výťažku, ktorá prináleží

pohľadávke odporkyne, správca uhradil na účet navrhovateľa, nemožno považovať len za spôsob určenia platobného miesta, jedná sa o uloženie povinnosti odporkyni s priamym dopadom na konanie správcu konkurznej podstaty, čo s poukazom na ustálenú judikatúru nie je prípustné.

26 V neposlednom rade má dovolací súd za potrebné poznamenať, že aj keby v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie malo povahu rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, dovolanie by bolo potrebné odmietnuť i preto, že navrhovateľ v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Pre rozhodnutie aj o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v dobe jeho nariadenia. Je potrebné osvedčiť, že úprava pomerov účastníkov je naliehavá, alebo, že je potrebné zamedziť vzniku škody alebo inej ujmy, prípadne jej zväčšovanie. Potrebu naliehavej úpravy pomerov nie je možné vyvodzovať len z obavy navrhovateľa. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže súd pristúpiť, keď má osvedčené všetky rozhodné skutočnosti. Navrhovateľ potrebu neodkladnej úpravy pomerov po podaní návrhu, ale ani v priebehu ďalšieho konania neosvedčil. Skutočnosť, že voči úpadcovi DIXIA SOLLARIS s.r.o. v zmysle ust. § 14 ods. 5 písm. b/ zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, po začatí konkurzného konania nemožno na majetok patriaci dlžníkovi začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie a už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú, nie je sama osebe osvedčením potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

27 Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval okrem ust. § 420 písm. f/ CSP aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

28 V posudzovanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

29 Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorú dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je priamo vylúčená odsekom 2 daného ustanovenia. v spojení s § 357 písm. d/ CSP.

30 So zreteľom na uvedené, keďže nie je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd dovolanie navrhovateľa podľa ust. § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

31 Keďže dovolanie navrhovateľa bolo odmietnuté, dovolací súd nerozhodoval o návrhu navrhovateľa na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého uznesenia podľa ust. § 444 ods. 1 CSP.

32 Úspešnej odporkyni dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi v celom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

33 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.